

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
בתיק עיקרי:
א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

בעניין: טופ. אימג' סיסטמס בע"מ

ע"י ב"כ: עו"ד נ' בן צבי

מבקשת

נגד

1. קומאי עופר
2. קרקטל בע"מ

משיבים

עוה"ד ג' טולידאנו וא' רזניק

החלטה

רקע ועובדות

1. **המבקשת**, טופ אימג' סיסטמס בע"מ, עוסקת בפיתוח ייצור ושיווק של מערכות ממוחשבות לקליטה, אחסון, עיבוד ואיחזור של תמונות ומסמכים. **המשיב 1**, עופר קומאי, מתמטיקאי במקצועו המתמחה בפיתוח וייצור תוכנות לזיהוי כתב, הועסק על ידי המבקשת בין השנים 89-198 בחודש מאי 1997 פנה **המשיב 1** למנכ"ל המבקשת, מר איציק נקאר, והודיעו כי החליט לפרוש מהמבקשת, ולהקים יחד עם אביו, ד"ר אליהו קומאי, חברה עצמאית, היא **המשיבה 2**, קרקטל בע"מ.

ביום 28 בפברואר 1998 נחתם בין המשיב 1 ואביו לבין המבקשת "**הסכם מייסדים**" (נספח 1 לכתב הביעה), שנועד להסדיר מספר עניינים הנוגעים להקמת המשיבה 2 ולמערך היחסים בין הצדדים, ואשר עומד בבסיס בקשה זו המונחת בפני.

במסגרתו, הוסכם בין הצדדים על הקמת המשיבה 2 שתירשם כחברה פרטית, וששיעורי החזקותיהם בה יהיו 10% למבקשת ו- 90% למשיב 1 ואביו. "**תחום העיסוק**" של המשיבה 2 הוגדר בהסכם כך:

"פיתוח ושיווק של מוצרי תוכנה המבצעים זיהוי כתב (ICR, OCR)" (רי סעי'

2 להסכם מייסדים).

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
בתיק עיקרי:
א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

עוד הוסכם, כי בתמורה להקצאת 10% ממניות המשיבה 2 למבקשת ולמתן אופציה לרכישת מניות נוספות כמפורט בסעיף 8 להסכם המייסדים, הסכימה המבקשת מצדה להעמיד לשימוש של המשיבה 2 את תוכנת ה-AFTER SCAN, שפותחה על ידה (רי' סעיף 7(ב) להסכם). המבקשת גם העמידה לרשות המשיבה 2 מאגר דוגמאות כתב, שנסקרו על ידה, ושנועדו לצורכי מחקר ופיתוח בתחום העיסוק של המשיבה 2 (רי' סעיף 7(א) להסכם).

בסעיף 9 להסכם נקבעו נושאים לגביהם הוסכם, כי תידרש הסכמת המבקשת לשם קבלת החלטה בהם או לשם ביטול החלטה שנתקבלה. הנושא הרלוונטי לעניין הנידון כאן, הוא זה המנוי בסעיף קטן (א), שזו לשונו:

"פעילות כלשהי של החברה מחוץ לתחום העיסוק, אשר יש בו להתחרות עם המבקשת"

2. לטענת המבקשת, הפרה המשיבה 2 את הסכם המייסדים ופיתחה תוכנה בשם "Form Storm Enterprise" (FSE), מבלי שהתקבלה הסכמתה כנדרש.

על כן, עותרת המבקשת בבקשתה זו לצווי מניעה ועשה זמניים שיאסרו על המשיבה 2 לפתח, לשווק ולהפיץ את תוכנת ה-FSE, ויחייבו אותה להפקיד את קוד המקור של התוכנה בכספת בית המשפט. עוד התבקש בית המשפט להורות למשיבה 2 להימנע על אתר מלעשות שימוש בטכנולוגיית AFTER SCAN בתוכנת ה-FSE, להימנע מפניה ללקוחותיה, ולהסיר את שמם מאתר האינטרנט שלה. נביא עתה את נימוקי הבקשה.

נימוקי הבקשה

3. לטענת המבקשת, תחום העיסוק שהוגדר בהסכמתה למשיבה 2 הסתכם בפיתוח "מנועי זיהוי" עבור המבקשת וחברות הדומות לה, לא יותר. על מנת להמחיש את הדברים, ערכה באת כוח המבקשת אנלוגיה לתעשיית הרכב וטענה, שהמשיבה 2 אמורה הייתה לעסוק רק בפיתוח וייצור "רכיבים" שישולבו ב"מכוניות", אותן רשאית לייצר ולהפיץ המבקשת בלבד.

Handwritten notes and signatures on the left margin.

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
בתיק עיקרי:
א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

עיסוקה של המשיבה 2 בפיתוחה ובשיווקה של תוכנת ה-FSE, מהווה חריגה גסה מתחום העיסוק המוסכם, שהרי המדובר במערכת שלכוח המספקת ללקוח פתרון כולל בתחום זיהוי כתב ולא במנוע זיהוי בלבד, ב"מכונית" ולא ב"רכיב". החריגה נעשתה מבלי שהתקבלה הסכמת המבקשת כנדרש בסעיף 9(א) להסכם, ובכך הפרה המשיבה 2 את הסכם המייסדים.

המבקשת, לטענת באת כוחה, שיתפה פעולה עם המשיב 1 בהקמת המשיבה 2, חשפה בפניו מידע טכני ועסקי כבוסי, והעמידה לרשותו את טכנולוגיית ה-AFTER SCAN, מתוך כוונה שהמשיבה 2 תפתח רכיבים איכותיים שתוכל המבקשת לשלב במוצריה, ולא העלתה על דעתה כי זו תתחרה בה ותפתח מערכות ממוחשבות דומות לשלה.

המשיב 1 יצר מוצג כוזב בפני מנכ"ל המבקשת שסבר כל העת שהמשיבה 2 לא תתחרה בתוכנות המבקשת, והסתיר ממונו את פיתוח תוכנת ה-FSE, על מנת להמשיך לקבל מהמבקשת מידע סודי שערכו לא יסולע בפז.

המשיב 1 קבל מהמבקשת, הן בתקופת עבודתו אצלה והן לאחריה, מידע פנימי טכני מלא, כמו גם הפחית את עלויות הפיתוח של התוכנה, ואפשר את שיווקה במוחזר זול הרבה יותר מזה של תוכנות המבקשת, שמתחו בעמל רב ובהשקעה גדולה.

ובנוסף, עושה המשיבה 2 שימוש בטכנולוגיית ה-AFTER SCAN שפותחה על ידי המבקשת על מנת להפר את זכויותיה ולהתחרות בה בניגוד למוסכם, תוך הפרה של תנאי רשיון השימוש.

4. מן האמור עד פה עולה, כך באי כוח המבקשת, כי המשיבים הפרו את הסכם המייסדים, ואת רשיון השימוש בטכנולוגיית ה-AFTER SCAN, שניתן להם במסגרתו.

במסגרת הבקשה התייחסה באת כוח המבקשת גם לעילות נוספות העולות מן המסכת העובדתית שתוארה על ידה.

ראשית, השימוש שעשו המשיבים במידע סודי השייך למבקשת בעת פיתוח תוכנת ה-FSE וברשימת הלקוחות שלה, מקיימים את יסודות עוולת **גזל סוד מסחרי** הקבועה בסעיפים 5 ו-6 לחוק **עוולות מסחריות**, התשנ"ט-1999.

פעילות המשיבים מקיימת גם את יסודות עוולת **ההתערבות הלא הוגנת** הקבועה בסעיף 3 לחוק, ועולת **התלאו הכוזב** הקבועה בסעיף 2 לחוק.

שנית, המשיבים הפרו את זכויות היוצרים של המבקשת בתוכנות המחשב שפיתחה, בהתאם לאמור **בפקודת זכויות יוצרים, 1924, ובחוק זכויות יוצרים (תיקון תשי"ג), 1911.**

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03

בתיק עיקרי:

א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

שלישית, המשיבים השתמשו בטכנולוגיות שהמבקשת פיתחה בעמל רב, ובמידע שנצבר אצלה במשך שנים, ושילבו אותם בתוכנה שפיתחו, מעשה המהווה התעשרות שלא כדין, בהתאם לחוק עשיית עושר ולא במשפט, התשלי"ט-1979.

רביעית, השימוש שעשו המשיבים במוניטין של המבקשת, הפרת חובת הזהירות שלהם כלפי המבקשת, והפרת החובות החקוקות האמורות, מוקיימים את יסודות עוולות הגזל, הרשלנות והפרת חובה חקוקה שבפקודת הנזיקין [נוסח חדש], תשכ"ח-1966.

5. איני רואה להתייחס במסגרת החלטתי זו בסעד הזמני לכל עילה ועילה, שכן גם המבקשת בסיכומיה התמקדה בעילת ההפרה של הסכם המייסדים. הדיון יתמקד, איפוא, בעילת זו, ובמסכת העובדתית הנוטענת לגביה, אשר ברובה משותפת למסכת העובדתית הנוטענת לגבי שאר העילות. השאלה שתידון היא האם הוכיחה המבקשת לכאורה את טענותיה בעניין ההפרה כתנאי ראשוני לקבלת הסעדים הזמניים הנדרשים. אגע גם, בטיעוני המבקשת לגבי שימוש במידע סודי שלה על ידי המשיבים, ולגבי הפרת רשיון השימוש בטכנולוגית ה-AFTER SCAN.

6. עוד נדרשת לדיון כמסגרת החלטה בבקשה למתן סעדים זמניים, שאלת מאזן הנזקים אשר צפויים להיגרם לכל אחד מן הצדדים (ר"ת תקנה 362 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984). לגבי "מאזן הנזקים" או בשמו האחר "מאזן הנוחות", טענה המבקשת, כי נגרם לה נזק רב וייגרם לה נזק עצום אם תמשיך המשיבה 1 לפתח את תוכנת ה-FSE, לפנות ללקוחותיה ולהציע להם את התוכנה בשליש המחיר, ובכך לדחוק את רגליה מהשוק אותו היא פיתחה. אין כל ספק, לטענת באת כוחה, שהמבקשת תפסיד את כל העסקאות או המכרזים בהם תתחרה מול המשיבים, ויפגע האמון שבינה בין לקוחותיה עד שלא יהא ניתן להשיבו לאחר שתזכה בתביעתה. מתן הסעדים הזמניים יאפשר למבקשת להגן על זכויותיה על פי הסכם המייסדים, ומנגד לא תמנע מהמשיבים להמשיך ולבצע את כל פעילות שנופלת לגדר תחום העיסוק. למעשה, מתן הסעדים הזמניים לא יפגע במשיבים בכהוא זה, שכן עד למועד הגשת הסיכומים לא נמכרה אף לא תוכנת FSE אחת, אלא רק נחתמו הסכמים לרכישתה. בכלל, 99% מהכנסותיה של המשיבה 2 הופקו מקשריה עם המבקשת והפסקת פיתוח ושיווק תוכנת ה-FSE, לא אמורה להסב למשיבים כל נזק.

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
 בתיק עיקרי:
 א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

עוד נטען, כי הסעדים הזמניים נועדו להגן על זכויות הקניין של המבקשת וכפי שנפסק לא אחת כשהמדובר בהגנה על זכות קניין סעד כספי אינו חלופה ראויה והסעד של צו מניעה הוא הסעד העיקרי לו זכאי התובע.

דיון

מהו "תחום העיסוק" המוסכם ?

7. הסכם המייסדים מגדיר, כאמור, את תחום העיסוק של המשיבה 2 בזו הלשון:

"פיתוח ושיווק של מוצרי תוכנה המבצעים זיהוי כתב (ICR, OCR)" (ר' סעי'

2 להסכם המייסדים).

המשיבה 2 רשאית, אופוא, לעסוק בפיתוח תוכנות בטכנולוגיית ה-OCR

(Optical Character Recognition), וטכנולוגיית ה-ICR (Intelligent Character Recognition),

העוסקות בזיהוי "כתב".

בסעיף 32 לתשובתה לתגובת המשיבים, טענה המבקשת שהטכנולוגיות האמורות עוסקות בזיהוי

"כתב יד", להבדיל מ"דפוס". לפיכך, הוגבלה המשיבה 2 לעסוק בפיתוח של תוכנות המבצעות

זיהוי כתב יד, כך ש"פרשנותם של המשיבים כאילו תחום העיסוק של קרקטל מולל כל מוצר

המבצע זיהוי כתב יד או דפוס מעוות בעליל, שכן תוכנות ICR ו-OCR מבצעות רק זיהוי כתב

יד".

על כך חזר מר נאקר, שהיה מנכ"ל המבקשת עד דצמבר 2001 בתצהירו ועל הדוכן (ר' סעיפים 14, 25 ו-43 לתצהיר שצורף לתשובה לתגובת המשיבים ור' גם בחקירתו הנגדית בעמ' 8 לפרוט'). כך

גם העיד ד"ר עידו שכטר, המנכ"ל הנוכחי של מבקשת בחקירתו הנגדית בבית משפט, באומרו:

"תחום העיסוק של קרקטל מההסכם הוא להקים טכנולוגיות לזיהוי כתב

יד" (עמ' 7 לפרוט').

דא עקא, שבהמשך הסתבר שלא כך הם פני הדברים. לשאלת בית המשפט מה ההבדל בין "כתב" ל"כתב יד" ענה מר נאקר:

"כתב זה מונח רחב יותר מאשר כתב יד. OCR הוא מונח מקצועי לכתב

ממונה ואלה ראשי תיבות. ICR הוא מונח לכתב יד" (עמ' 8 לפרוט').

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
 בתיק עיקרי:
 א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

לשאלה מדוע בהצחירו השתמש במונח "כתב יד" לשם תאור תחום העיסוק של המשיבה 2, ענה העד:

"הכוונה לזיהוי כתב והכוונה לשניהם" (שם)

משמע, המשיבה 2 רשאית לעסוק הן ב"כתב יד" והן ב"דפוס".

בסיכומיה ניסתה באת כוח המבקשת להסביר את הסתירה, בין הנטען תחילה על ידי המבקשת ועדיה לבין מה שהסתבר בסופו של יום, וטענה, שהמדובר רק בפליטות קולמוס שנפלה בתצחירו של נקאר, בשל כך שהביטוי "כתב יד" הינו ביטוי שגור ושכיח בפייהם של אנשי מקצוע, שאומרים או כותבים "כתב יד" שעה שמתכוונים לומר "כתב".

הסבר זה אין בו ממש, וטוב שלא היה נשמע משנשמע. הטענה, כי תחום עיסוקה של המבקשת מצומצם לתחום זיהוי של "כתב יד", חזרה לא אחת לאורך כתבי הטענות, התצהירים ואף בעל פה בבית המשפט ונשמעה לא רק מפי העד נקאר, אלא גם מפי העד שכטר. אין לקבל את הסבריה של המבקשת, שנעדרו הגיון הם בעיני, והרי לא יעלה על הדעת שבאמורם "כונן יד" התכוונו עדיה ל"כתב", הכולל גם את זה וגם "דפוס".

הסתירה שנתגלתה חמורה בעיני, והיא נוגעת לנקודה מהותית בטענותיה של המבקשת, כך שיש בה להשליך על אמינות דבריה האחרים לגבי תחום העיסוק, ובכלל. יוצא, שאין מחלוקת עוד שהמשיבה 2 רשאית הייתה לעסוק גם בזיהוי דפוס.

8. המחלוקת שנתורה לדין בעניין תחום העיסוק נוגעת לטענתה האחרת של המבקשת, על-פייה הוגבלה המשיבה 2 לפתח ולשווק "מנועי זיהוי", המהווים "רכיבים" במערכות המשוקות על ידה ועל ידי חברות דימות לה, ואשר אינם נמכרים לצרכן הסופי, הרוכש את המערכת השלמה. לצורך המחשת הדברים חזרו המבקשת ועדיה שוב ושוב אותו משל על "מכוננית" ו"רכיב" המשולב בה.

לטענת המבקשת, הסכם המייסדים יוצר הבחנה ברורה וחד משמעית בין תחום העיסוק שלה, שהוגדר בהסכם כ"פיתוח ושיווק של מערכות ממוחשבות לקליטה, אחסון עיבוד ואחזור של תמונות ומסמכים", לבין תחום העיסוק של המשיבה 2 בפיתוח "מנועי זיהוי" כתב.

כך לשיטתה, התנהלו הדברים עם הקמת המשיבה 2, כאשר זו פיתחה את מנוע הזיהוי JustICR, שרשימות השימוש בו נמכרו לה כמו גם למתחרותיה בשוק.

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
בתיק עיקרי:
א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

9. צודקים בעיני המשיבים בהצביעם על כך שלטענת המבקשת אין אחיזה בלשון ההסכם, המדובר על "תוכנה זיהוי כתב", ואין הוא נוקט כלל במונח "מנוע זיהוי".
דא עקא, שלשון ההסכם היא נקודת מוצא בניסיון לתור אחר אומד דעתם המשותף של הצדדים, אך אין היא נקודת הסיום (סעיף 25א) לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973).
כך הוסברו הדברים על ידי המשנה לנשיא (כתוארו אז) א' ברק.

"חווה מתפרש על-פי אומד דעתם של הצדדים. אומד דעת זה הוא המטרות, היעדים, האינטרסים, והתכנית אשר הצדדים ביקשו במשותף להגשים. על אומד הדעת למד הפרשן מלשון החווה ומהנסיבות החיצוניות לו. שני מקורות אלה 'קבילים' הם. בעזרתם מגבש הפרשן את אומד דעתם המשותף של הצדדים. המעבר מהמקור הפנימי (לשון החווה) למקור החיצוני (הנסיבות החיצוניות) אינו מותנה במילוי תנאים מוקדמים כלשהם. לא נדרשת כל בחינה מוקדמת, אם לשון החווה היא ברורה אם לאו. שאלה זו נתבהר רק בסיומו של התהליך הפרשני" (ע"א 4628/93 מדינת ישראל נ' ארופים שיכון ויזום (1991) בע"מ, פ"ד מ"ד (2), 265, 312-311).

ודוק, המדובר הוא בתנועת מוטטלת בין לשון ההסכם לבין נסיבות עריכתו, כאשר הפרשן נע בין אלה לאלה, הלך וחזור, על מנת לעמוד על אומד דעתם של הצדדים. כך בלשונו של א' ברק בספרו פרשנות במשפט-פרשנות החווה (נבו, תשס"א-1991):

"התהליך הפרשני הוא 'רצף'. הפרשן נע בחופשיות מהחווה אל הנסיבות, ומהנסיבות אל החווה. תנועה זו נפסקת רק בסיום התהליך הפרשני" (שם, בעמ' 490).

בניסיונו לתור אחר גבולות תחום עיסוקה המוסכם של המשיבה 2, אין להסתפק בעובדה שההסכם נוקט במונח "תוכנת זיהוי" ולא במונח "מנוע זיהוי". עדיין אפשר שאומד דעת הצדדים, קרי כוונתם הסובייקטיבית, בעשותם שימוש באחד מבין שני המונחים הללו הייתה אחת, קרי עיסוק בפיתוח "רכיב" המשולב בתוכנה שלמה, להבדיל מפיתוח התוכנה עצמה.

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03

בתיק עיקרי:

א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

כלומר, על מנת לפרש את המונח המקצועי "מוצרי תוכנה המבצעים זיהוי", ולקבוע האם צודקת המבקשת בטענתה שבשמעותו היא "מנוע זיהוי", המהווה רק "רכיב" בתוכנה, או שמא צודקים המשיבים בטענתם שבשמעותו היא התוכנה השלמה עצמה, עלינו לפנות לטרמינולוגיה המשותפת של הצדדים, ולהתחקות אחר כוונתם המשותפת בעשותם שימוש במונח זה דווקא. אל לנו לצמצם מלאכתנו בפניה ללשון הסכם, ואנו נדרשים לפנות גם לנסיבות הייצוגיות שעמדו מאחורי חתימתו. בין השאר, עלינו לפנות למשא ומתן בין הצדדים, להסכמים קודמים או מאוחרים ביניהם, ולראיות אמינות אחרות, מהן נוכל ללמוד על הטרמינולוגיה המיוחדת להם (ר' פרשת אפרופים הנ"ל בעמ' 304, ור' גם, ע"א 9803/01 תחנת שירות ר"ג בע"מ נ' סנוול ישראל בע"מ (טרם פורסם), סעי' 8 לפסק הדין).

10. בענייננו, הפנו המשיבים ל"הסכם שירותי הייעוץ" (מש/1) שהוא הסכם מאוחר להסכם המייסדים, אשר נחתם ביום 25/10/99 בין המבקשת למשיב 1, ושנועד להסדיר את זכויות הצדדים על תוצרי תוכנה שיפתחו במסגרת שירותי הייעוץ שנתן המשיב 1 למבקשת (להלן: "ההסכם המאוחר"). בהסכם המאוחר השתמשו הצדדים במונח "מנוע זיהוי" וסיכמו ביניהם בסעיף 2 להסכם, שכל זמן שהסכם בתוקף מתחייב המשיב 1:

".....לא לעסוק בשום פעילות מתחרה לעסקי החברה, לנעט מכירת מנוע זיהוי JustICR לצדדים שלישיים אשר לא תיחשב להפרת הוראות סעיף זה"

עולה מכך לדעתי, כי כאשר רצו הצדדים להגביל את המשיבים לפיתוח מנועי זיהוי בלבד, נקטו בלשון מפורשת וציינו את המונח "מנוע זיהוי", ולא את המונח "תוכנת זיהוי". עוד עולה, שההסכם המייסדים רחב מההסכם המאוחר, שבא לסיגנו. הרי אילו סברו הצדדים שהסכם המייסדים מוגביל כבר את המשיבים לעיסוק ב"מנועי זיהוי" בלבד, לא היה כל טעם בסעיף 2 להסכם המאוחר, המגביל את המשיבים לפיתוח מנועי זיהוי לתקופה קצובה בלבד.

כאשר נזקק מר נקאר בעניין, ונשאל מדוע היה צורך בסעיף 2 להסכם המאוחר, אם ממילא הוגבלו המשיבים קודם לפתח אך ורק מנועי זיהוי, ענה העד תשובה שאין בה להסביר את תחילתה:

"אין קשר בין ההסכמים ואני אפילו לא התום על הסכם זה - יש ייעוץ ויש הסכם להקמת חברה" (עמ' 8 לפרוט')

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
בתיק עיקרי:
א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

וכשנשאל שוב ענה:

"אחד הוא ייעוץ והשני הוא מיסדים"

גם בסיכומיה לא מצאתי התמודדות רצינית מצד המבקשת עם טענות המשיבים בנקודה זו, והיא עמדה רק על המטרות השונות אותן נועדו שני ההסכמים לשרת. יוצא, שהמונח "מוצרי תוכנה המבצעים זיהוי", בו נקטו בהסכם נשוא בקשה זו רחב מן המונח "מנוע זיהוי", בו נוקטת המבקשת היום בטענותיה לעניין תחום עיסוקה של המשיבה 2.

11. המשיבים הפנו לראיות נוספות, שיש בהן להעיד על הנסיבות החיצוניות מאחורי חתימת הצדדים על הסכם המייסדים, שלטענתם מפריכות לחלוטין את הנטען על ידי המבקשת. המדובר הוא בתקציר המנהלים (Executive Summary) (מב/2) ובתוכנית העסקית (מב/3) של המשיבה 2, אשר צורפו לכתבי הטענות של המבקשת, ויש בהם לתמוך בטענת המשיבים דווקא. המבקשת צרפה את המסמכים כבסיס לטענותיה לגבי תחום העיסוק של המשיבה 2. לטענתה, הוצגו לה המסמכים על ידי המשיב 1, עובר לחתימת אנשיה על הסכם המייסדים, והם היוו בסיס להסכמתה להקמת המשיבה 2 (ר' טע' 4 141 לתצהירו של מר שכטר). דא עקא, שמסמכים אלה אינם תומכים כלל בטענות המבקשת, להפך. עיון בהם מעלה, כי הצרכנים הסופיים של מוצרי המשיבה 2 הם משתמשי המחשב בבית או במשרד. כך בטעיף 5 לתוכנית העסקית הוגדר שוק לקוחותיה של המשיבה 2, כך: **"הלקוח הוא כל אדם המשתמש במועד תמלילים ומידי פעם כותב רשימות בכתב יד, ומעוניין להפוך אותן לקבצים"**

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
בתיק עיקרי:
א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

כך גם בעמ' 2 לתקציר הכוהלים:

"Target Market and Applications: The target market for the product is considered to be everyone who writes on paper, wishes to convert it to text file and has a computer and scanner or other image-acquiring tool. There are two main categories: business offices...and households.

יוצא, שאין כל אחיזה לנטען על ידי המבקשת, כאילו מוצרי המשיבה 2 אמורים היו להימכר רק כ"רכיבים" בתוכנות המפותחות על ידה ועל ידי חברות תוכנה דומות לה, אפילו לא במסמכים שצרפה היא לתמיכה בטענותיה.

12. ראייה חיצונית נוספת היא הסכמת המבקשת לפיתוח תוכנת Soft Writing. המדובר הוא בתוכנת זיהוי אותה פיתחה המשיבה 2 בנוסף למנוע הזיהוי JustICR, קודם לפיתוחה של תוכנת ה-FSE נשוא בקשה זו.

לטענת המשיבים, על אף שתוכנת Soft Writing אינה "מנוע זיהוי", אלא מערכת שלמה המשלבת בתוכה מנוע זיהוי, לא עוררה המבקשת כל התנגדות לפיתוחה ולשיווקה, ובכך נשמטת סופית הקרקע מתחת לטענת המבקשת שהמשיבה 2 הוגבלה לפיתוח מנועי זיהוי.

למעשה, מתקציר המנהלים (מב/2) עולה, כי המוצר העיקרי של המשיבה 2 היא תוכנת Soft Writing, אשר על פי האמור בו (עמ' 1) סורקת טקסט כתוב בכתב יד וממירה אותו למסמך "Word", בו ניתן לערוך שינויים. המבקשת לא חלקה שפיתוח התוכנה ושיווקה נופל לגדר תחום העיסוק המוסכם, אלא שלטענתה תוכנה זו מיועדת למשתמש הפרטי ולהתקנה בודדת על מחשב אישי, בעוד תכנות ה-FSE מיועדת לשוק ה-Enterprise ומותאמת למספר גדול של משתמשים (רי סעי' 26 לתשובת המבקשת לתגובת המשיבים).

דא עקא, שצדקים בעיני המשיבים. שלהבנתה זו אין כל אחיזה בהסכם המייסדים, ואיני רואה לקבל את טענתה החדשה של המבקשת בסיכומיה כאילו תוכנת Soft Writing חורגת מתחום העיסוק, אך הסכמתה לפיתוחה נבעה מן העובדה שתוכנה זו אינה מתחרה בתוכנות פרי פיתוחה (רי סעי' 21 לסיכומים).

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
בתיק עיקרי:
א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

טיענה זו לא נשמעה קודם לכן, והיא סותרת טענות עובדתיות קודמות של המבקשת בכתבי טענותיה, ולפיכך אין מקום להיזקק לה (רי ע"א 496/89 אל-קאלאב ואח' נ' אוניברסיטת בן-גוריון, פ"ד מ"ה (4) 343, 347).

13. סוף דבר, לכאורה השימוש שעשו הצדדים במונח "תוכנת זיהוי", נועד לתת ביטוי לכוונתם הסובייקטיבית, שהמשיבה אינה מוגבלת לעסוק בפיתוח "רכיבי" בלבד, כי אם גם בתוכנת זיהוי שלמה, המיועדת למשתמשי המחשב בבית או במשרד. על כך ניתן ללמוד, הן מהנסיבות שליו את הקמת המשיבה 2, כפי שבאו לידי ביטוי בתקציר המנהלים והתוכנית העסקית, כמו גם מהיעדר כל התנגדות של המבקשת לפיתוחה ולשיווקה של תוכנת Soft Writing, והן מלשונו של ההסכם המייסדים, הנוקט במונח "תוכנת זיהוי", וזו בהשוואה להסכם הייעוץ המאוחר, הנוקט במונח "מנוע זיהוי".

לנוכח האמור, תיבחן עתה השאלה האם לכאורה פיתוחה ושיווקה של תוכנת ה-FSE חורגים מגבולות תחום העיסוק המוסכם.

תוכנת FSE

14. על אופייה וטיבה של תוכנת "Form Storm Enterprise" עמד כל אחד מהצדדים שבפני, ובפי כל אחד מהם גרסה שונה. המבקשת בבקשתה תיארה את התוכנה, אותה כינתה "מערכת מתחרה", באופן הבא:

"...מערכת ממוחשבת לקליטה, אחסון ועיבוד מסמכים ותמונות...."

בתצהירו עמד מר יאקר על החבנתה בין תוכנת Soft Writing, המיועדת להתקנה בודדת על מחשב אישי לבין תוכנת ה-FSE, וטען:

"תוכנת ה-FSE מותאמת לניספר גדול מאוד של מחשבים ומשתמשים, עלול להגיע גם לכמה מאות, וכוללת בתוכה את שלב הסרת הטופס, בדיקת עומסים ברשת, הקצאת משאבים הגדרת תנאים לוגיים, זיהוי טפסים ועוד" (סעי' 21 לתצהיר).

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
בתיק עיקרי:
א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

מנגד, טענו המשיבים כי תוכנת ה-FSE היא פיתוח של תוכנת Soft Writing, המוזהה כתב יד ודפוס מטפסים. המשיב 1 הדגיש בתצהירו:

"תוכנת FSE שפיתחה קרקטל אינה מעבדת או מאחסנת את המידע המזוהה במאגרים, וכמובן אינה מאפשרת איחזור של המידע הנ"ל... כמו כן ה-FSE

אינה תוכנת באינטרנט ובמערכות Mobile" (ר' סעי' 40 לתצהיר).

על כן לטענתו, המוצר שפיתחה המשיבה 2, הינו מוצר שונה ממוצרי המבקשת, אשר אינו מוציג פתרון כולל כמו מוצריה של המבקשת.

15. המבקשת מייחסת לתוכנת ה-FSE ביצוע מספר פונקציות נוספות מעבר לזיהוי כתב, והן, קליטה, אחסון ועיבוד של מסמכים ותמונות; ואפשרות להתקנתה על שרת רשת לה מחוברות מספר תחנות קצה.

המשיבים, מכחישים בתוקף את קיומן של הפונקציות הנוספות, ולטענתם התוכנה אינה מציעה פתרון כולל למושתמש הדומה לפתרון אותו מספקת תוכנת המבקשת.

יחד עם זאת, המשיבים אינם מכחישים את אפשרות התקנתה של התוכנה על הרשת.

הצדדים לא טרחו להציג בפני כל חוות דעת מקצועית אובייקטיבית שהייתה מעמידה את בית המשפט על הפונקציות אותן מבצעת תוכנת ה-FSE, ועל מידת הדמיון בינה לבין תוכנות המבקשת.

בשלב מקדמי זה לא אוכל לקבוע ממצאים חד משמעתיים בעניין זה, שכן הדברים יתבררו במסגרת ההליך העיקרי

בשלב הנוכחי ניתן לקבוע, כי לכאורה לא הוכח שתוכנת ה-FSE חורגת מתחום העיסוק המוסכם בין הצדדים.

16. אין חולק, כי תוכנת ה-FSE הינה תוכנה לזיהוי כתב המשתמשת בטכנולוגיות ה-OCR וה-ICR. אין חולק גם, כי התוכנה מיועדת למכירה למשתמשי מחשב, ואינה "רכיב" במערכת תוכנה אחרת.

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
בתיק עיקרי:
א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

על כך בלבד ביססה המבקשת את טענתה, שהתוכנה חורגת מתחום העיסוק המוסכם. המבקשת לא ניסתה כלל לבסס את טענותיה לגבי הפונקציות הנוספות של התוכנה, והדמיון בינה לבין מוצרים פרי פיתוחה, ואלה נטענו באופן סתמי בבקשתה, ומכלי שחזרו והודגשו בסיכומיה. לנוכח קביעתי לעיל, שהמשיבה 2 רשאית לכאורה על פי המוסכם בין הצדדים, לעסוק בתוכנות זיהוי למשתמשי מחשב, ולא רק בפיתוח רכיבים לתוכנות, אין מנוס אלא לדחות את טענת המבקשת שהוכיחה על פניו את החריגה מתחום העיסוק.

באשר לטענה האחרת של המבקשת הנוגעת להתקנתה של התוכנה על שרת ברשת מחשבים, טענה שלא הוכחה על ידי המשיבים, אין בה לשנות את קביעתי שלא מדובר בחריגה מתחום העיסוק. כאמור, להבחנה, לה טענה המבקשת בין תוכנה המיועדת להתקנה על מחשב בודד, לבין התקנה על שרת ברשת לשימושם של משתמשי הקצה, אין כל אחיזה בהסכם או בכל ראייה אחרת שהוצגה בפני במסגרתו של הליך זה.

17. המבקשת טענה שלא בכדי נמנעה מלצרף עדות מוכחה לגבי הפונקציות של תוכנת ה-FSE ולא פירטה במלואם את הרכיבים השונים בהם עושים המשיבים שימוש בסודותיה, וזאת בשים לב שבצו זמני עסקינן שבו על המבקש להציג בפני בית המשפט רק ראיות לכאורה. השאלה היא איפוא, האם הניחה המבקשת תשתית ראייתית לכאורה, כאמור בתקנה 362 לתקנות סדר הדין האזרחי, תשמ"ד-1984, הקובעת שביהמ"ש רשאי ליתן סעד זמני "...אם שוכנע, על בסיס ראיות מהימנות לכאורה בקיומה של עילת התובענה...". בענייננו לא הוצגה ולו ראייה אחת מהימנה ומוסמכת באשר לפונקציות אותם מבצעת תוכנת ה-FSE, אי לכך לא ניתן לקבוע שהיתה הפרה לכאורה. ודוק, על בסיס עליה זו המבקשת עותרת לקבלת סעד שיש בו להגביל את חופש העיסוק של המשיבים, ובעניין זה נאמר כבר על ידי כב' הש' וינוגרד, בהמ" 5125/88 תעשיות אלקטרונימיות (פרוטאום) בע"מ ג' משה משיח ואח', דינים מחוזי, כרך כו(3) 276:

"יהא זה אך מובן - כי נידת ההוכחה הנדרשת בענין זה, גבוהה יותר מנידת ההוכחה הנדרשת בבקשות למתן סעד ביניים בדרך כלל, זאת מעצם טיבו של הסעד המבוקש - הגבלת עיסוקו של אדם, אך גם כאן, אין המבקש נדרש להוכיח ולשכנע את בית המשפט כי צדק במידה כזו, שאין מקום לספק שיצליח בתביעתו העיקרית, די שיוכיח שיש לו סיכוי טוב להצליח בה".

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
 בתיק עיקרי:
 א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

סוף דבר בנקודה זו, המבקשת לא הוכיחה לכאורה את עילת ההפרה הנטענת, לפיכך, לא ניתן לקבוע שיש לה סיכוי טוב להצליח בתביעתה העיקרית המבוססת על עילה זו.

ההגיון העסקי

18. טענה חוזרת של המבקשת היא שלא היה כל הגיון כלכלי מבחינתה בשיתוף פעולה בהקמת המשיבה 2, מתן הרשיון לשימוש בתוכנת AFTER SCAN והעמדתם של דוגמאות הכתב, אילו ידעה שזו תתחרה עמה במישרין. על כן, ההגיון הכלכלי וניסיון החיים מחייבים פירוש החסכם כאוסר תחרות מצד המשיבה 2, וזו בהתאם להלכת בית המשפט העליון בעניין אפרופים המוזכר לעיל.

איני רואה לקבל גם טענתה זו של המבקשת, לא במישור המשפטי שלה ולא לגופו של עניין.

19. בפרשת אפרופים עמד המשנה לנשיא ברק (כתוארו אז) על כך, כי חוזה מתפרש על-פי תכליתו, הכוללת בחובה "תכלית סובייקטיבית" ו"תכלית אובייקטיבית". התכלית הסובייקטיבית היא

אומד דעתם של הצדדים, אליו מפנה סעיף 25(א) לחוק החוזים.

התכלית הסובייקטיבית, בלשונו של ברק, היא "המטרות, האינטרסים והתכליות אשר הצדדים גמרו בלבם ונתנו לכך ביטוי חיצוני בהתנהגותם" (שם, בעמ' 312), לעומתה, התכלית

האובייקטיבית של החוזה, היא "המטרות, האינטרסים והתכליות שהוזה מהסוג או מהטיפוס של החוזה שנכרת נועד להגשים" (שם, בעמ' 313).

כאשר החוזה הוא בעל מטרה כלכלית או מסחרית נקבעת התכלית האובייקטיבית על פי "ההגיון הכלכלי" או "ההגיון המשחרי" באמצעות הפעלתם של מבחני סבירות.

טענת המבקשת בענייננו היא שעלינו לפרש את הסכם המייסדים על פי ההגיון הכלכלי הפשוט, שאין זה סביר שתשתף פעולה עם מי שאמור להתחרות בה ולגזול את פרנסתה.

דא עקא, שהלכה שנקבעה בפסק הדין בעניין אפרופים מורה, כי בהתנגשות בין התכלית הסובייקטיבית לתכלית האובייקטיבית יד התכלית הסובייקטיבית על העליונה.

על כך עמד גם השי' אי' לוי, בפרשת תחנת שירות ר"ג בע"מ הנ"ל, והסביר:

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
בתיק עיקרי:
א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

"...הגיון הכלכלי נמנה על כלי העזר הפרשניים המלמדים על התכלית האובייקטיבית של ההסכם. הפניה לתכלית האובייקטיבית במישור זה, נעשית כאשר התכלית הסובייקטיבית אינה פותרת את הקושי בפניו ניצב השופט" (סע' 11 למסק הדין).

מכאן, שאין לקבל את טענת המבקשת שההגיון הכלכלי מאפיל על כל השאר ומחייב אותנו לאמץ את פרשנותה להסכם המייסדים. אם הצלחנו להתחקות אחר אומד דעת הצדדים בחתימתם על הסכם, הן מלשונן והן מהנסיבות שלוו את חתימתו, אין אנו נדרשים כלל לכל אותן טענות של הגיון וסבירות עליהם הצביעה המבקשת.

20. אך גם לגופו של עניין לא מצאתי לאמץ את טענת המבקשת שרק הגיון כלכלי עמד מאחורי הסכמתה להקבות המשיבה 2. אפשר שבענייננו הוביל את המבקשת הגיון אחר, שאינו כלכלי טהור, שהביא אותה לחתום על הסכם המייסדים.

המשיבים הצביעו על כוונתו הבכיר של המשיב 1 ועל חשיבותו במערך הפיתוח של המבקשת, וטענותיהם בנקודה זו ברובם לא הוכחו על ידה. כאשר פנה המשיב 1 והודיע על פרישתו מהמבקשת, אפשר בהחלט שזו בקשה לשמור על מערך יחסים תקינים עמו, לצורך המיכה במוצרים שפיתח אצלה ולצורך רכישת מוצרים שיפתחו על ידו במסגרת המשיבה 2. על כך מעידים, בין השאר, הסכם הייעוץ שנחתם עם המשיב 1 לאחר פרישתו מהמבקשת (מש/1), והעובדה המוסכמת שהמבקשת נוקקה למוצרי המשיבה 2, ואף הכניסה לקופתה 99% מזהבנותיה.

על כן, סבירה בעיני האפשרות שחתימת המבקשת על ההסכם הייתה מבחינתה "הרע במיעוטו". משהבינו אנשי המבקשת שלא ניתן להניא את המשיב 1 מהחלטתו לפרוש, העדיפו להמשיך את הקשר עמו, גם בתנאים שאינם אופטימליים מבחינתה, ועל אף שידעו שבעתיד עשוי המשיב 1 לפתח תוכנות שיתחרו בתכונותיה בתחום זיהוי הכתב, ולכן נתנו לכך את הסכמות המלאה. ודוק, המבקשת לא העמידה דבר לרשות המשיב 1 בחינם, בתמורה למאגר דוגמאות הכתב ומתן הרשיון לשימוש בתוכנת ה-AFTER SCAN קבלה המבקשת 10% ממניות המשיבה 2 ומתן אופציה לרכישת מניות נוספות. המשיב 1 טען בעדותו בבית הנושפט, שהמבקשת עשתה "עסקה טובה" בחתימתה על ההסכם, שכן עלותם של הדוגמאות בשוק היא כמה מאות בודדות של

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
 בתיק עיקרי:
 א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

דולרים (רי עמ" 10 לפרוט), ולצורך פיתוחה של תוכנה בסיסית שתחלף את AFTER SCAN נדרשים שני רכיבים, שאחד ניתן להשגה בקלות, והשני ניתן לפיתוח בחוזשיים שלשה (רי עמ" 11 לפרוט).

21. כך או כך, ניתן לסכם ולומר, שלצד ההגיון הכלכלי- עסקי עליו הצביעה המבקשת, שאין זה סביר שתינתן הסכמתה להקמת גוף שיתחרה בה, קיים הגיון אחר שהוא סביר בעיני לא פחות. אפשר שהשיקול שהוביל את המבקשת היה רצונה להמשיך לקיים יחסים תקינים עם המשיב 1 ולשתף עמו פעולה בהקמת המשיבה 2 גם אם זו תתחרה בה. איני רואה צורך לקבוע בנקודה זו מסמרות וגם היא תידרש לחקירה וליבון במסגרת בירורו של ההליך העיקרי. מספיקה מסקנתך, שאין לייחס משמעות רבה לטענת המבקשת על חוסר ההגיון של הפרשנות המתירה תחרות בינה לבין המשיבה 2, שכן אפשר שכוונתם הסובייקטיבית של הצדדים הייתה להתיר תחרות כזו בגבולות תחום העיסוק, כשהחלכה בעיני אפרופים מורה, כי עפ"י כוונה זו יש לפרש את הסכם.

שימוש במידע המבקשת בפיתוח תוכנת ה-FSE

22. בפתח הדיון בטענותיה של המבקשת לגבי שימוש אסור במידע שלה על ידי המשיבים יוער, כי המבקשת נוגבלת לטעון בנקודה זו רק לגבי התקופה שלאחר סיום יחסי עובד-מעביד בינה לבין המשיב 1, קרי לאחר אוגוסט 1998 (רי עמ" 2 לפרוט).

יוער עוד, שהמבקשת לא חזרה בסיכומיה על טענותיה בבקשה כאילו תוכנת ה-FSE פותחה על ידי "העתקה עקיפה" של תוכנה שייכת לה. המבקשת גם לא חזרה על טענתה, כי המשיבים פנו ללקוחותיה, ולא הביאה כל עדות של מי מלקוחותיה על פניה של המשיבים אליהם. הטענה שעובדי המשיבה 2 פנו ללקוחות המבקשת וטענו בפניהם שיש ביכולתם להציע להם תוכנות טובות משלה ובמחיר זול יותר, נותרה על בלימה.

הטענה היחידה שנותר לדיון, היא זו הנוגעת לחשיפתו של המשיב 1 למידע סודי שלה במהלך התקופה מאז אוגוסט 1998 ועד למועד הגשת בקשה זו שבפני, שבחלקה שימוש המשיב 1 יועץ למבקשת ובמהלכה נמשכו ביניהם קשרים עסקיים בלבד.

לטענת המבקשת, הבל המשיב 1, מתוקף יחסי האמון הנמשכים ביניהם, "מידע פנימי" על מערכותיה, המבנה ה"ארכיטקטוני" שלהן והאלגוריתמים המרכיבים אותן, כמו גם "מידע חיצוני" על שוק צרכני מערכותיה, צרכיו ומגמותיו, זהות מתחריה של המבקשת וניהול עסקיה ותוכניותיה העתידיות.

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
בתיק עיקרי:
א 002178/03

במני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

נראה לי שאין חולק על כך שהמידע המתואר בטיעוני המבקשת עשוי לחיתפס כ"סוד מסחרי" שלה. סעיף 5 לחוק עוולות, התשנ"ט-1999, מגדיר את המונח "סוד מסחרי", כך:

"מידע עסקי, מכל סוג, שאינו נחלת הרבים ושאינו ניתן לגילוי מדין בנקל על ידי אחרים, אשר סודיותו מקנה לבעליו יתרון עסקי על פני מתחריו, ובלבד

שבעליו נוקט אמצעים סבירים לשמור על סודיותו"

סוד מסחרי, עשוי להיות מידע עסקי מכל סוג, והמחוקק אימץ למעשה גישה מרחיבה וכוללת, על פיה המדובר הוא הן במידע פנימי- ארגון המפעל, שיטות עבודה, תהליכים בהם משתמש המפעל, והן במידע חיצוני- רשימת לקוחות, רשימת סוכנים וספקים, ומידע על מחירים (ר' מי דויטש, **עוולות מסחריות וסודות מסחר** (נבו, 2002) 414).

ברם, המבקשת לא עמדה על שאר יסודותיה של ההגדרה זו, ושאלות רבות נותרו פתוחות, מהו המידע בו מדובר, האם אינו נחלת הכלל, מה מידת השקעה הנדרשת לשם גילוי, ומחס האמצעים

בהם נקטה המבקשת על מנת למנוע את גילוי?

במאמר מוסגר יוער, כי אין כל מקום לטענת המבקשת שנמנעה ואף תמנע מהבאת דוגמאות לאותם סודות מסחריים שהועברו למשיבים בשל החשש לחשוף את סודותיה לעיני כל (ר' סעי' 12 לתשובת המבקשת לתגובת המשיבים). בפני המבקשת פותחה הייתה הדרך לפנות לבית המשפט בבקשה שניהול הדיון יהיה בדלתיים סגורות "לשם הגנה על סוד מסחרי", בהתאם לסמכותו בסעיף 68(ב)(8) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984, ובכך למנוע פרסום של כל פרט על הדיון, בהתאם לסעיף 70 לאותו חוק. בקשה כזו לא הוגשה מטעם המבקשת, ואין היא יכולה להתגבר על החסר הראיתי בנקודה זו, על ידי הטענה שחששה מחשיפת סודותיה ברבים. המשיבים מצדם, מכחישים הן את טענת המבקשת באשר לנתיב הזרימה של המידע ממנה אליהם, והן את טענתה שנעשה שימוש במידע שלה בפיתוח תוכנת ה-FSE. לטענתם, המשיב 1 היה מקור למידע ולא קבל כל מידע מן המשיבה בתקופה האמורה, ולמעשה המבקשת לא הניחה ראיות לכאורה שבפיתוח תוכנת ה-FSE נעשה שימוש בסודות מסחריים של המבקשת.

23. המבקשת ערכה רשימה של סוגי המידע אליו נחשף המשיב 1 (ר' סעי' 16 לבקשה) וצרפה ותכתובות דואר אלקטרוני בהן לטענתה מצוי מידע רב ובעל משמעות מעובדי המבקשת למשיב 1 (ר' נספח 4 לבקשה, ונספח א' לכתב התשובה).

מנגד טענו המשיבים, כי תכתובות הדואר האלקטרוני עוסקות רובן בשאלות שהופנו למשיב 1 על ידי עובדי המבקשת, בשני עניינים, האחד, מנוע הזיהוי JusfCR שפותח על ידי המשיבה 2, השני,

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
בתיק עיקרי:
א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סידוטה, סגן נשיא

תוכנות אחרות שפותחו על ידי המשיב 1 עבור המבקשת בתקופת עבודתו אצלה. תכתובות אחרות עוסקות בעניינים מנהליים ולא מועבר בהן שום מידע רלוונטי. לא מצאתי שיש בהודעות הדואר האלקטרוני כדי להוות בסיס לנטען על ידי המבקשת. להפך, מצאתי בהם אחיזה לנטען על ידי המשיבים. בהודעת דואר אלקטרוני מיום 3/6/02 מצרף מר אופיר שלו ממחלקת ההנדסה של המבקשת הסכם שנשלח קודם על ידי המשיב 1, ומבקש ממנו להכניס שינויים בהסכם לחתום עליו. לא נראה לי שיש בהודעה זו יותר מאשר עניין מנהלי. בהודעה אחרת, מיום 31/1/02, נדרש המשיב 1 לכתוב תוכנית מפורטת למערכת, שעברה את מבחן המבקשת. בהודעה מיום 17/7/01 מתבקש המשיב 1 לפתור בעיה בעברית של מנוע JustICR. נראה לי, שבכך יש אחיזה לטענה שהמידע זרם מהמשיב 1 לעובדי המבקשת. לא מצאתי להביא דוגמאות נוספות. המתכונת של כל התכתובות היא זהה וקצרה היריעה ולפרט כל הודעה והודעה.

24. המבקשת הצגה גם מסמך שנערך בעקבות ישיבת עבודה שנערכה במשרדי המבקשת ביום 14/11/02 בנוכחותו של המשיב 1, ואשר עסקה בהתאמת מנוע JustICR לזיהוי דפוס לצורך פתרון בעיות שהתעוררו אצל המבקשת בשימוש במנוע בפרוייקטים בתחום החשבוניות והטפסים הבלתי מובנים (ר' נספח ב' לתשובה).

לטענת המבקשת, מהמסמך עולה שבמהלך הישיבה הוחלף מידע רב בין המשיב 1 למבקשת, בעיקר בנוגע לבעיותיה של מערכת ה- FormOut ועל האופן בו יכולה המשיבה 2 לפתור על ידי הוספת אופציות מתאימות למנוע הזיהוי JustICR. בצדק הצביעו המשיבים על כך שהמדובר בסיכום ישיבה שנגעה למו"מ לקראת הסכם השכרה של מנוע הזיהוי JustICR, שפותח והיה בעלות המשיבים. בישיבה התגבש רעיון מוסכם על שני הצדדים, לפיו תמשך המבקשת לשלם בעד השכרת המנוע סכום של \$ 150,000 לשנה, על אף שסברה שדמי השימוש גבוהים ב-50% ממה שצריך היה להיות, ובתמורה תשפר המשיבה 2 את ביצוע המנוע לצורך התאמתם לצורכי המבקשת.

נראה לי, שגם אם נכון לסבור שמידע על חולשותיו של עסק עשוי להיות "סוד מסחרי" שלו, לא הצביעה המבקשת על האופן בו נעשה שימוש במידע זה בפיתוח תוכנת ה-FSE של המשיבה 2. איני מוצא גם לקבל את טענת המבקשת שמספיק להצביע על כך שתוכנת ה-FSE מתחרה באופן ישיר עם מערכת ה- FormOut על מנת להקים את חזקת השימוש שבסעיף 10 לחוק עוולות מסחריות, התשנ"ט-1999. לא זו בלבד שהמבקשת לא העמידה כל ראיה על הדמיון הנתען, לשם

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
בתיק עיקרי:
א 002178/03

בפני: **לב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא**
הקמת החזקה האמורה, נדרש, גם ש"המידע שבו משתמש הנתבע דומה דמיון מהותי למידע נושא הסוד המסחרי", והמבקשת לא העמידה כל ראיה מהו המידע בו השתמשו המשיבים בפיתוח תוכנו ה-FSE. בכל מקרה, המידע על האופן בו ניתן לפתור בעיות כאלה או אחרות במנוע ה-JustICR הוא מידע השייך למשיבים והם רשאים לעשות בו כל שימוש ודוק, הצדדים קבעו ביניהם במהלך הפגישה שלגבי האופציות שיפתחו על ידי המשיבים במסגרת החצעה ועדיין לא פותחו על ידם, יקבעו הצדדים סעיף אי תחרות שיאסור על המשיבה 2 למכור את האופציות למספר חברות המוגדרות במסמך עד 1/7/05. המבקשת לא טענה כי המשיבים הפרו סיוכום זה.

רשיון השימוש בתוכנת ה-AFTER SCAN
25. בסעיף 7(ב) להסכם המייסדים סיכמו הצדדים את התנאים בהם רשאית המשיבה 2 לעשות שימוש בתוכנת ה-AFTER SCAN של המבקשת. סוכם שהמשיבה "תהיה רשאית לשלב תוכנה זו במוצרים בתחום העיסוק שהחברה תמכור", והוברר בין הצדדים:

"...כל הזכויות הקנייניות בתוכנת ה-AFTER SCAN יותרו בידי TIS

ולחברה לא יהיו בה זכויות קנייניות כלשהן".

לטענת המבקשת, שולבה תוכנת AFTER SCAN בתוכנו FSE, ובכך הופרו תנאי הרשיון האמורים. המשיבה 2 רשאית הייתה לשלב את התוכנה רק במנועי זיהוי, אך התוכנה שולבה במערכת החורגת מתחום העיסוק.

דא עקא, שלא מצאתי כאמור כל אחיזה לטענה שפיתוח תוכנת FSE חורג מתחום העיסוק, והמבקשת לא הוכיחה לכאורה את טענותיה בעניין זה. על כן, לא מצאתי מקום לדון במחלוקת בין הצדדים באשר לחשיבותה של תוכנת AFTER SCAN אצל המשיבה 2 ויכולתו של המשיב 1 לפתח תוכנה דומה בעצמו, ולשאלה האם אכן ביטלה המבקשת את הרשיון.

יער רק שהעמדת התוכנה לשימושה של המשיבה 2, נעשה בתמורה להקצאת מניותיה למבקשת ומתן אופציה לרכישת מניות נוספות. טענת המבקשת לפיה בוטל הרשיון אינה עולה בקנה אחד עם התנהגותה, שכן עדיין ממשיכה היא להחזיק במניות, על אף החובה של הצד הנפגע "להשיב למפר מה שקיבל על פי החוזה, או לשלם לו את שווי של מה שקיבל..." (ר' סעי' 9 לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), תשל"א-1970).

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
בתיק עיקרי:
א 002178/03

בפני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

על כן, איני מוצאת להעניק למבקשת בשלב זה סעד בעניין השימוש שעושה המשיבה 2 בתוכנת AFTER SCAN.

סוף דבר

26. בבקשה זו עולה שוב המחלוקת בה ניצב מן העבר האחד עובד שמעבידו לשעבר דורש להגביל את חופש עיסוקו, ומן העבר האחר, מעביד הטוען לפגיעה בזכויותיו. השופטת טי שטרסברג-כהן עמדה בע"א 1142/92 ורגיס בע"מ ואח' נ' כרמקס בע"מ ואח', פ"ד נא(3) 421, על האינטרסים השונים הנדרשים לאיזון לשם הכרעה במחלוקת קא עסקינין:

"בבואנו להגביל את העובד הפורש, עלינו לשקול, לצד זכויותיו של המעביד והרצון להגן על סודותיו המסחריים, את חופש העיסוק של העובד ואת חירותו להמשיך ולעבוד במקצועו ולהשתמש בידע המקצועי שאותו רכש ופיתח אצל מעבידו, כמו גם את האינטרס של החברה בכללותה לקיומה של תחרות חופשית בשוק פתוח ובכלכלה חופשית. בנוסף לכך יש לתת את הדעת לאינטרס הציבורי להצבת נורמה של התנהגות המאופיינת בהגינות ובתום-לב. בעיקרון, מחייב איזון כזה כי עובד שפרש ממקום עבודה, ישמור על הסודות המסחריים של מעבידו הקודם, יקיים את חובת האמון שלו כלפיו ולא יתעשר על חשבונו שלא כדין".

(ראו גם ע"א 6601/96, A&S SYSTEM INC. נ' משה סער, פ"ד נד(3) 850, 878)

במקרה דנן, המשיב 1 עזב את עבודתו אצל המבקשת במהלך שנת 1998, אך בכך לא תמו היחסים בין הצדדים, וחקשרים העסקיים ביניהם נמשכו מספר שנים מאז, כשלכל צד אינטרס משלו בקיומם. הצדדים גיבשו ביניהם הסכם במסגרתו הוקמה המשיבה 2, לה נקבע תחום עיסוק מוסכם, במסגרתו רשאים היו המשיבים לפעול. מניותיה של החברה החדשה חולקו בין הצדדים על פי מפתח שנקבע ביניהם, ושני הצדדים אמורים ליהנות מפירותיה, כל אחד לפי חלקו.

להשקפתי המבקשת לא הניחה תשתית ראייתית לכאורה שפיתוחה ושיווקה של תוכנת ה-FSE חורגים מתחום העיסוק המוסכם, ושהמשיבים הפרו את תנאי רשיון השימוש בתוכנת AFTER SCAN.

בתי המשפט

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

בש"א 019484/03
בתיק עיקרי:
א 002178/03

במני: כב' השופטת שרה סירוטה, סגן נשיא

מקובל עלי, כי חובת האמון בין הצדדים נמשכה גם לאחר סיום יחסי עובד- מעביד, במסגרת הקשרים העסקיים ביניהם (רי אצל דויטש בספרו הנייל, בעמ' 557), וממנה נגזרות חובות הודעות בין הצדדים, הנוגעות לשמירת סודות מסחריים, והימנעות משימוש בהם לצורכי תחרות בלתי הוגנת.

אך גם בנקודה זו לא הניחה המבקשת תשתית ראיתית לכאורה לשימוש שנעשה על ידי המשיבים בסודותיה המסחריים.

27. במצב דברים זה, ההיענות לבקשתה של המבקשת לסעדים שיגבילו את חופש העיסוק של המשיבים, תפר את נקודת האיזון הראויה בין האינטרסים השונים של הצדדים לבקשה זו.

איני רואה לקבל את טענת המבקשת שסעדים כספיים אינם חלופה ראויה לסעדים הזמניים להם עתרה. אם תצליח המבקשת להוכיח בסופו של יום את עילת הפרת הסכם המייסדים, תהיה זכאית לפיצוי כספי הולם, וכך גם בגין כל נזק שייגרם כתוצאה מן ההפרה.

אשר למאזן הנוחות: המבקשת טוענת שייגרם לה נזק שלא ניתן לפיצוי כספי בעוד שמתן הצו לא יפגע במשיבים שטרם מכרו התוכנה. גם אם יש ממש בטענה שעד למועד הגשת הסיכומים בבקשה לא מכרה המשיבה 2 את תוכנת ה-FSE, עדיין איסור על הפצת התוכנה לאחר שנתמנו הסכמים בהם התחייבו המשיבים לספקה עשוי להסב להם נזק משמעותי.

אין ספק, שאי עמידה בהסכמים יביא לאיבוד לקוחות, יחשוף אותם לתביעה מצדם, ויפגע במוניטין של המשיבים.

זאת ועוד, יש ממש בטענתם, שאין ביכולתה של המשיבה 2 לדחוק את רגליה של המבקשת מן השוק. המשיבה 2 היא חברה חדשה וקטנה יחסית למבקשת, החשופה זה שנים לתחרות מצד עשרות מתחרים בארץ ובעולם.

הבקשה נדחית, עם זאת הנני מורה למשיבים לנהל רישום מפורט בדבר מכירות תוכנה ה-FSE. המבקשת תשא בהוצאות ושכ"ט עוי"ד בסך 7,500 ש"ח + מע"מ.

ניתנה היום י"ד באדר, תשס"ד (7 במרץ 2004) בהעדר.

שרה סירוטה, שופטת

ס"נ

בית המשפט המחוזי תל-אביב

בש"א 019484/03

שופטת: שרה סירוטה

תאריך: 8/3/04

מנכ"ל בית משפט